

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

464. An pensio per Papam imponi possit beneficiis jurispatronatûs, idque consensu Patroni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Paris. n. 88. citans Gig. ubi ante, & aliquot Rota decisiones. Eò quòd dicta reservatio pensionis non debeat valere quòd præjudicium ejus, qui regressum habebat, cui non consentienti Papa non censetur velle præjudicare, Paris. n. 89. idipsum n. 90. & 91. exemplificans pluribus, v. g. sicut si feudatarius non habens filios, feudum der in dotem filia, concessio illa valet in vita ipsius patris, & non ultra; cùm successor præjudicare non possit. Res subjecta restitutioni, si alienetur, valet alienatio in vita alienantis tantum, & ad illius præjudicium, sed adveniente casu restitutionis, seu pro quo urget restitutio, alienatio fingitur retro nulla. Ità & adveniente casu regressus, pensio erit nulla: idque etiam si motu proprio esset assignata talis pensio, Paris. n. 92. ex Gig. cit. q. 79. n. 3. cùm motus proprius non operetur in præjudicium tertii. Unde etiam inolevisse praxin ait Paris. cit. n. 92. quòd, si in supplicatione narrabatur, quòd alicui reservatus regressus super tali beneficio, ponitur: qui etiam consentit huic reservationi. Et si id non apponatur, signatura solet illud apponere: de consensu ejus, qui regressum habet, & tunc necesse sit, ut der consensum habens regressum. Quamvis, ut Paris. n. 93. in fine, si Papa factà mentione regressus, nihilominus imponeret pensionem absque alio consensu, valida foret pensio.

Questio 460. An titularis consentiens pensioni possit penitere, priusquam accedat consensus Papæ?

Respondeo affirmativè; cùm enim consensus partium sine auctoritate Papæ nihil præster, si dictus consensus titularis præveniat ante obtentam gratiam, est revocabilis. Lott. l. 1. q. 35. n. 67. Idque, ut ait idem, non obstante quovis juramento, liquidem, ut ait Chok. ad reg. 44. n. 52. consensus ille ante obreatum beneplacitum Apostolicum præstitus, etiam cum juramento non valet.

Questio 461. An, & qualiter præsumatur consensus titularis præstitus?

Respondeo: Præsumitur præstitus consensus Rex diuturna observantia facta solutionis, non elisà hac præsumptione per contrariam probationem, & ex hac apparente veritate. Consensus enim ille non requiritur pro solemnitate de forma præcisà, ita ut expressè in ipso actu intervenire debeat; neque certam formam habet, adeoque præcedere potest & subsequi, modò re integrà & ante declaratam nullitatem, ac etiam implicite præstari. Dum enim actus non est requisitus pro forma præcisà, impletur per quodvis æquipollens implementum (quale respectu illius consensus expressi & expliciti videtur talis diuturna observantia solutionis facta à titulari, utpotè in se complectens rationem consensus impliciti) ita ferè tradit Card. de Luca de pens. d. 53. an. 3. An verò ad præsumendam extrinsecam solemnitatem vel alium actum requiratur observantia longissimi, an sufficiat longi temporis, desumendum ex eo, quòd ea, quæ expressam ac vehementem juris resistantiam habent, ut alienatio bonorum Ecclesiæ, observantia debet esse longissimi temporis; ad ea verò, quibus jus non adeo resistit, sufficit longi temporis observantia, ut tradit idem Card. de Luca, loc. cit. à n. 6. qui etiam num. 9. ait, talem pensionem videri habere speciem alimentorum; favore autem alimentorum suffragetur observantia triennalis,

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III.

Questio 462. An, & qualiter titularis consentiens pro se, consentiat etiam pro successoribus suis?

Respondeo: Dum reservatur pensio, titularis non consentit pro se solum, sed etiam pro suis in eodem beneficio successoribus, quousque vivat pensionarius, obligando se & suos successores expressè in forma Camera. Unde ex eo actu resultat formalis contractus, tam respectu ipsius, quàm successorum, qui licet efficaciter non obligentur, nisi priusquam succedendo rarum habuerint talem contractum; nihilominus secunda ratihabitione ex simplice acceptatione beneficii fit retrotractio cuiusdam obligationis ad diem ipsius contractus; cùm hæc sit vis ratihabitionis, ut retrotrahatur. l. ult. ff. ad Macedon. Lott. l. 1. q. 39. n. 101. Card. de Luca de pens. d. 6. n. 4. dicens, procedere idipsum de successore, qui independenter ab antecessore suo habet illud beneficium; ita ut provisus de beneficio illo gravato acceptando provisionem censetur consentisse oneri pensionis, & cum pensionario quasi contraxisse. Proindeque idem est, ac si omnes successores cum ipso titulari à principio pro solvenda pensione constituisset se plures reos debendi in solidum, & omnia bona juraque sua pro solutione hujusmodi hypothecassent; cùm ita sit vis obligationis cameralis. Lott. ibid. n. 104. Et hinc consequitur, nedum realem, sed etiam personalem actionem & obligationem contra successorem in beneficio dari pro terminis decursis & non solutis. Lott. n. 107. De quo ex professo infra, ubi, qualiter successor solvere teneatur pensionem.

Questio 463. An consensus pensioni præstitus ab eo, cui de beneficio nulliter provisum erat, præjudicet ei, qui beneficium legitime obtinuit?

Respondeo negativè. Chok. ad reg. 44. n. 52. ex Farinac. de is. 437. p. 1. n. 1. in novissimis.

Quibus beneficiis ac rebus imponi possit pensio?

Questio 464. An pensio per Papam imponi possit beneficiis jurispatronatus, idque absque consensu patroni?

Respondeo ad primum affirmativè; id enim expressè supponunt AA. quærendo ferè solum, an patroni ad hoc consensus requiratur? Proinde

2. Respondeo ad secundum primò: Extra dubium esse, posse Papam de plenitudine potestatis beneficii, jurispatronatus, etiam laicalis, imponere pensionem, irrequisito seu non curato patroni consensu; cùm & hæc beneficia uti & cetera omnia subdantur supremæ illius in beneficialibus potestati. Garc. p. 1. v. 5. n. 367. Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 2. n. 7.

3. Respondeo ad secundum secundò: Sed & minime necessarium esse consensum patroni laici in impositione pensionis facta à Papa, resolvit Rota in Colambriens. pens. 11. Febr. 1598. apud Garc. loc. cit. Idem absolute tenet Gig. de pens. q. 23. n. 2. testans sic ex usu & stylo Curie receptum esse. Sequitur illum Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 1. n. 11. & Azor p. 2. l. 8. c. 8. q. 1. hisce expressis (quibus etiam

etiam rationem responsionis comprehendit) respondeo posse (nimirum in scio patrono constitui illam pensionem) quia pensio in huiusmodi beneficio imposta nihil derogat juri patroni; beneficium siquidem sine ejus consensu non confertur, sed postquam natus ejus collatum alicui, pensio absque ejus consensu alteri reservatur. &c. Hanc Gigantis sententiam approbat Lott. l. 1. q. 35. n. 89. ed quod causam formalem pensionis statuat (intellige adzquarè) in consensu titularis, & auctoritate seu consensu Papæ. Hoc ipsum tamen referendum ad simplicem statum validitatis gratiæ seu reservationis pensionis ab initio; non autem ad illius durationem, ed quod, nisi consensus patroni fuerit adhibitus, si patronus ad egestatem devenit, ita ut alimentari debeat, procul dubio ad ejus instantiam removendum fit gravamen illud à beneficio seu ejus rectore; quia, cum ille sit unus ex fructibus juris patronatus, utique patrono, qui non consentit ab initio, non poterit inferri præjudicium aliquod, Lott. loc. cit. n. 90. Azor. cit. q. 1. ubi: si contingeret, ut patronus alimentis egeret, & utrique, videlicet ipsi & pensionario satisfieri ex fructibus beneficii nequiret, potior esset patroni causa, quam pensionarii, est enim beneficium obligatum patrono; is autem, qui in aliqua re anteriorem hypothecam habet, jure præfertur. &c. Subjungit autem Lott. n. 91. juxta Abb. in c. postulasti. n. 2. & 50. de jurep. consensum patroni fore necessarium, scilicet ne adveniente casu, quo ipse debeat recipere alimenta, pensio revocetur, & sic meliorem esse hanc responsionem quam præcedentem. Sic etiam Castrop. de benef. tr. 13. d. 1. p. 11. §. 2. n. 7. ait; non esse censendum Papam habere eam voluntatem, nimirum constituendi pensionem in beneficiis juris patronatus laicorum, nisi id clarè exprimat, quia cedit in damnum Ecclesiæ qualibet hujus juris patronatus diminutio; sicut illius integra conservatio redundat in bonum Ecclesiæ, citat pro hoc Covar. qq. pract. c. 36. n. 10. Less. l. 2. de just. c. 34. n. 20. &c. Secus verò esse, live non esse opus speciali derogatione in impositione pensionis in beneficiis juris patronatus Ecclesiasticis; ed quod patroni Ecclesiastici non ex fundatione, sed gratia Papæ jus patronatus obtinuerunt.

4. Resp. ad secundum tertio: Tametsi non necessario requireretur consensus patroni, requiratur tamen, quod in impetratione & constitutione pensionis in istiusmodi beneficio fiat mentio juris patronatus laicalis, ita ut aliàs pensio sit subreptitia, ed quod, cum difficilior ea beneficia gravare soleat Papa, requiratur desuper scientia in Papa; secus est de jure patronatus Ecclesiastico, Ventrigl. Garc. Azor. ll. cit. Et si posteriores duo cum Gigante distinguant, velintque id procedere in jure patronatus laicali acquisito ex fundatione, dotatione vel adificatione (idque etiam, ut expressè Azor, dum præter patronum istiusmodi est quoque patronus alter clericus; ed quod tunc jus patronatus perinde se habeat, ac si esset simpliciter laicorum) non verò in jure patronatus laicali acquisito consuetudine, præscriptione vel privilegio, utpote quo neglecto vel expressè abrogato solet Papa conferre beneficia istiusmodi, & pensione gravare. Sic in specie de jure patronatus regio ait Card. de Luc. de pens. d. 58. quod in reservatione pensionis super beneficio istiusmodi juris patronatus regii requiratur patroni consensus, vel saltem specialis mentio de eo fieri debeat; cum Papa non soleat facile id agere sine tali consensu.

Questio 465. An in casibus, in quibus Episcopus potest pensionem imponere beneficio, hac ejus potestas extendat se ad beneficia juris patronatus, ita ut in iis absque consensu patroni id possit?

Respondeo, negativam videri probabiliorè, maximè, si, ut ait Castrop. de patrono laico sit sermo. Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 2. nu. 9. (idipsum expressè extendens ad beneficia istiusmodi gravanda pensione etiam ad vitam tantum beneficiati seu possessoris illorum) citans pro hoc Barbof. de pot. Ep. p. 3. alleg. 69. n. 21. Zechum de benef. & pens. c. 11. n. 7. Rebuff. in pr. p. 3. signat. n. 28. contra Gig. q. 23. Gamb. de off. Leg. l. 6. d. n. 64. Less. de just. l. 2. c. 34. n. 207. Item contra Garc. quatenus is p. 1. c. 5. n. 359. tenet, posse Episcopum imponere pensionem beneficio, dummodo ea non transeat ad successores in eodem beneficio; ed quod hoc posterius cederet in considerabile præjudicium patroni propter præsentationem, quæ foret de beneficio gravato, & non libero. Item quatenus n. 360. tradit, posse Episcopum etiam pensionem transitoriam ad successores imponere beneficio sine consensu patroni, & eo invito, si vocatus consentire nolit, si id cederet in majorem Ecclesiæ utilitatem. Quod ipsum improbat Castrop. loc. cit. n. 10. dicens, raro vel nunquam adesse posse Ecclesiæ necessitatem, ut non possit consensus Papæ postulari, saltem ut pensio ad successores in beneficio transeat. De cetero rationem primariæ responsionis dat Castrop. cit. n. 9. quod negari nequeat, grave fieri præjudicium patrono, gravando ejus beneficii pensionem, etiam si ad solam beneficiarii vitam gravatum sit; ed quod tali gravamine posito, beneficium, quod alias maximè appetebatur, vix sit, qui illud velit suscipere; quod præjudicium Episcopus tali patrono inferre nequeat, quia ultimis voluntatibus, ex quibus regulariter procedit tale jus patronatus ex fundatione, præjudicare nequit; tum etiam quia unà à Papa approbato & confirmato, quale est illud jus patronatus, derogare non valet; quæ tamen ratio, ut patet, non militat contra eos, qui tenent posse Episcopum beneficio juris patronatus imponere pensionem durantem solum ad vitam beneficiati.

Questio 466. An, & qualiter Episcopatus gravari soleat & possit pensione?

Respondeo primò: Quin Episcopatus per Papam gravari possit pensione, dubium non est; solitos tamen non gravari, nisi ex magna causa, ajunt ex Gig. de pens. q. 7. & Paul. Rom. de pens. c. t. n. 1. in 1. causa. Azor p. 2. l. 8. c. 8. q. 7. Paris. l. 6. q. 2. n. 35. Hinc in Concilio Laterani sub Leone X. statutum, ne mensis Episcopalibus imponantur pensiones, nisi ex causa resignationis, vel etiam alia, quæ in Consistorio secreto honesta, licita, & probabilis videatur. Ac proinde Papa, dum Episcopatibus per obitum vacantibus imponit pensionem, Concilio dicto derogare debet Lott. l. 1. q. 40. n. 87. Sed & derogare consuevit per clausulam istiusmodi: non obstantibus constitutionibus & consuetudinibus Concilii generalis: cui aliàs, utpote constitutioni Concilii generalis non censetur derogatum per clausulam illam: non obstantibus quibuscunque constitutionibus. Azor loc. cit.

2. Respondeo secundò: hodie ex Decreto Concilii Trid. sess. 24. c. 13. de reform. in Episcopalibus